

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Proiect de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Situația actuală și schimbările preconizate

În anul 2008 a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 159/2008 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 792 din 26 noiembrie 2008. Prin Decizia nr. 109 din 9 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 18 martie 2010, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/2008, constatând că prevederile acestui act normativ încalcă dispozițiile art. 115 alin. (4) din Constituția României, care stabilesc condițiile în care Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență.

Prezentul proiect de lege urmărește punerea de acord a reglementărilor propuse inițial prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 159/2008 cu exigențele impuse de prevederile cuprinse în Constituția României, având în vedere necesitatea implementării măsurilor cuprinse în actul normativ supus controlului de constituționalitate. Prin urmare, având în vedere faptul că instanța constituțională a criticat modalitatea de promovare a reglementărilor, și nu fondul reglementărilor, dispozițiile prezentului proiect de Lege preiau în mare măsură soluțiile cuprinse în cadrul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/2008, având în vedere că rațiunile care au determinat adoptarea acestora își mențin relevanța.

În acest sens, precizăm că o reglementare importantă cu impact asupra exercitării profesiei de avocat o reprezintă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008. Actul normativ menționat reglementează condițiile de acordare a ajutorului public judiciar, ca formă a asistenței acordate de stat care are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal al actului de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime, transpunând Directiva Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE privind îmbunătățirea accesului la justiție în cazul litigiilor transfrontaliere, prin stabilirea de reguli minimale comune referitoare la asistența judiciară acordată în cadrul acestor categorii de cauze. Potrivit art. 23 și art. 35 alin. (2) din actul normativ menționat, acordarea ajutorului public judiciar sub forma asistenței prin avocat judiciar sau extrajudiciar se va realiza în condițiile care vor fi prevăzute prin Legea nr. 51/1995.

Prin urmare, prezentul proiect detaliază, în capitolul destinat asistenței judiciare, cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare, precum și organizarea, în cadrul profesiei, a activității de acordare a asistenței judiciare.

Astfel, pe de o parte sunt reglementate cazurile care, potrivit legii reprezintă modalități de acordare a asistenței judiciare, iar pe de altă parte este precizată procedura în urma căreia, în cadrul barourilor se realizează desemnarea avocaților care urmează a acorda asistența judiciară. Coordonarea metodologică a activității în cadrul profesiei se realizează prin intermediul Departamentului pentru coordonarea asistenței judiciare, care va fi înființat, în acest scop, în cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România.

De asemenea, la nivelul fiecărui barou vor fi organizate servicii de asistență judiciară care vor avea ca scop organizarea, la nivel local, a activității de desemnare a avocaților care vor acorda asistență judiciară, în cazurile prevăzute de lege.

Desemnarea avocaților care vor îndeplini această activitate va avea loc, prin urmare, în urma unei proceduri stabilite prin prezentul proiect, dintre avocații înscrși în Registrul de asistență judiciară ce va fi constituit în temeiul legii.

În capitolul destinat asistenței judiciare este detaliată, totodată, și modalitatea de asigurare a fondurilor necesare pentru organizarea activității de asistență judiciară, acestea urmând a fi asigurate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției, potrivit art.26 din Legea nr.146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

Prin prezentul proiect de lege se reglementează, totodată, unele aspecte care țin de organizarea și exercitarea profesiei de avocat, rezultate din experiența practică a aplicării Legii nr.51/1995 și semnalate, în principal, de reprezentanții avocaților, în urma Congresului Uniunii Naționale a Barourilor din România, desfășurat în luna iunie a anului curent.

Astfel, sunt avute în vedere aspecte care privesc:

- formele de exercitare a profesiei. Se propune, în acest sens, după modelul recent adoptat al exercitării profesiei de practician în insolvență, exercitarea profesiei în cadrul societăților profesionale cu răspundere limitată, reglementate prin reconsiderarea formei de exercitare a profesiei în vigoare – societatea civilă profesională cu răspundere limitată.

- lărgirea accesului în profesia de avocat, prin eliminarea condiției cetățeniei române cerută în acest scop.

- crearea cadrului pentru organizarea în mod unitar a accesului în profesie, prin examenul ce va fi organizat la nivel național de Uniunea Națională a Barourilor din România.

- clarificarea efectelor juridice ale folosirii, în afara cadrului legal, a denumirilor specifice profesiei de avocat, organelor reprezentative ale acestuia, precum și a calității de avocat însăși, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

- reconsiderarea unor aspecte care se referă la procedura de alegere a organelor reprezentative ale profesiei.

Necesitatea reglementărilor propuse are în vedere faptul că organizarea eficientă a profesiei de avocat reprezintă o premisă pentru asigurarea unei asistențe juridice de calitate și, implicit, a unei asistențe judiciare de un nivel optim, iar organizarea activității de acordare a ajutorului public judiciar, în orice formă face parte din măsurile de asigurare a standardelor minime pentru ca sistemul de asistență judiciară să fie considerat ca asigurând un acces efectiv la justiție cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, întârzierea în organizarea acestui sistem putând avea consecințe grave cu privire la eficiența și operativitatea acordării asistenței, atât pentru cetățenii români, cât și pentru cetățenii din celelalte state membre ale Uniunii Europene.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

3.1. Impact macro-economic - proiectul nu are un astfel de impact;

3.2. Impact asupra mediului de afaceri - proiectul nu are un astfel de impact;

3.3. Impact social - proiectul nu are un astfel de impact;

3.4. Impact asupra mediului - proiectul nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Mii lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2010	2011	2012	2013	2014	

1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Proiecte de acte normative suplimentare – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect;

5.2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie - proiectul nu are astfel de implicații;

5.3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente - proiectul nu are astfel de implicații;

5.4. Evaluarea conformității - proiectul nu are astfel de implicații;

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente – proiectul nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect;

6.2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și modul în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect;

6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect;

6.4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente – Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege, prin avizul nr. 624/19.05.2010.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ;

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice – proiectul nu are astfel de implicații.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare a proiectului de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul nu necesită astfel de măsuri.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

